

ทักษิณ-พันธมิตร และชุมชนไทยมุสลิมในกรุงเทพฯ

คอลัมน์พิเศษ “ย่อยวิทยานิพนธ์” ฉบับนี้ จะบอกเล่าเกี่ยวกับวิกฤตการณ์ความขัดแย้งใน สังคมไทยที่ดำเนินมาเป็นเวลาแรมปี ภายใต้การ ปะทะกันของคู่ขัดแย้งทางการเมืองไทย ระหว่าง กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ที่ต่อต้าน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร หรือกลุ่มคนเสื้อเหลืองกับ แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติหรือ กลุ่มคนเสื้อแดง ที่มีแนวความคิดทางการเมือง ตรงข้ามซึ่งเป็นผลการศึกษาของ จรัล มานตรี ใน วิทยานิพนธ์ เรื่อง *เครือข่ายการสื่อสารทางการเมือง ของชุมชนไทยมุสลิมในยุคการเมืองเลือกตั้ง* ทั้งสอง ฝ่ายต่างมีพรรคการเมืองใหญ่เป็นพันธมิตร ขอบฟ้า แห่งความขัดแย้งได้แผ่ขยายกว้างไกลออกไปทุกที จนกลายเป็นความขัดแย้งระดับภูมิภาค ภาคใต้และ กรุงเทพมหานครเป็นฝ่ายกลุ่มพันธมิตรฯ ขณะที่ ภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือเป็นฝ่ายแนวร่วม นปช. ไม่เพียงแต่ระดับภูมิภาคเท่านั้น ความขัดแย้ง ที่คล้ายจะไร้ซึ่งจุดจบนี้ยังปรากฏทั่วไปในทุกซอกมุม ของประเทศ พร้อมๆ กับความรุนแรงที่พร้อมอุบัติขึ้น ในทุกขณะ ไม่เว้นแม้กระทั่งในสังคมมุสลิม ผู้ที่เรียก ตนเองว่า “มุสลิมเสื้อเหลือง” จะเป็นฝ่ายเดียวกับ กลุ่มพันธมิตรฯ ที่ดำเนินงานการเมืองในภาคประชาชน และเป็นแนวร่วมกับพรรคประชาธิปัตย์ ขณะที่ “มุสลิมเสื้อแดง” จะยืนอยู่เคียงข้างกับแนวร่วม นปช. ที่ดำเนินงานการเมืองคล้ายคลึงกับกลุ่มพันธมิตรฯ

และเป็นแนวร่วมกับพรรคเพื่อไทยในปัจจุบัน ถือเป็น การศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะเครือข่าย การสื่อสารทางการเมืองของชุมชนไทยมุสลิมที่มี แนวความคิดทางการเมืองต่อต้านและสนับสนุน พ.ต.ท.ทักษิณ ซึ่งวิทยานิพนธ์นี้เป็นผลงานของ นาย จรัล มานตรี ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน พ.ศ. 2555

ในส่วน of ชุมชนไทยมุสลิมที่มีแนวความคิด ทางการเมืองต่อต้าน พ.ต.ท.ทักษิณหรือกลุ่มมุสลิม เสื้อเหลือง พื้นที่ศึกษาคือชุมชนบ้านครัวตะวันตก เขตราชเทวี เป็นชุมชนที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการ ต่อต้านกลุ่มคนเสื้อแดง ชุมชนแห่งนี้เป็นชุมชนที่มี ชาวมุสลิมเสื้อเหลืองอยู่มากมาย และยังมีบทบาท โดดเด่นในการชุมนุมต่อต้าน พ.ต.ท.ทักษิณร่วมกับ กลุ่มพันธมิตรฯ มายาวนานและต่อเนื่องในนาม “พันธมิตรมุสลิมบ้านครัว”

ขณะที่ในส่วน of ชุมชนที่มีแนวความคิดทาง การเมืองสนับสนุน พ.ต.ท.ทักษิณ ได้เลือกพื้นที่ ศึกษาคือชุมชนเกาะดอน เขตสะพานสูง ซึ่งเป็นฐาน เสี่ยงสำคัญของพรรคไทยรักไทย พรรคพลังประชาชน และพรรคเพื่อไทยในปัจจุบัน อันเป็นพื้นที่ฐานเสี่ยง ของคุณหญิงสุตารัตน์ เกยุราพันธุ์ ผู้มีความใกล้ชิด กับพ.ต.ท.ทักษิณนั่นเอง

จากการศึกษาภายในชุมชนบ้านครัวตะวันตก เขตราชเทวี จะมีกลุ่มมุสลิมเสื้อเหลืองกระจายตัวอยู่



ทั่วชุมชน และติดต่อสื่อสารเชื่อมโยงกันมายาวนาน คือ กลุ่มโรตีสาลี่มา กลุ่มผู้สูงวัย กลุ่มไกด์มัสดิษฏกุล มุตตาทัน และกลุ่มมุฮัมมัด แต่ละกลุ่มมีสมาชิก ระหว่าง 10-20 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง พบด้วยว่า ทุกกลุ่มจะเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรฯ มานับ ตั้งแต่รายการ “เมืองไทยรายสัปดาห์” ของสนธิ ลิ้มทองกุล ถูกระบอบออกอากาศ ส่วนเหตุการณ์ต่อต้าน พ.ต.ท.ทักษิณ คือ ปัญหาการคอร์รัปชัน คำสอนของศาสนาอิสลาม เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ พ.ต.ท.ทักษิณที่กระทบต่อความรู้สึกของชาวไทยมุสลิม อาทิ การฆ่าหมูที่มีสัญลักษณ์หรือธง จังหวัดปัตตานี ความรุนแรงที่ตากใบ จังหวัดนราธิวาส เป็นต้น และการหมิ่นเหม่ต่อการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ แต่พบว่าทุกกลุ่มถ่วงน้ำหนักไปที่กรณีหลังสุดเป็นสำคัญ ในมุมมองของกลุ่มมุสลิมเชื้อเหลืองถือว่า พ.ต.ท.ทักษิณเป็นภัยของชาติและราชบัลลังก์ ที่จะต้องถูกโค่นล้มไปตามทัศนะอิสลาม

เครือข่ายการสื่อสารทางการเมืองของชุมชนไทยมุสลิมที่มีแนวความคิดทางการเมืองสนับสนุน พ.ต.ท.ทักษิณ จากภายในชุมชนเกาะดอน เขตสะพานสูง มีกลุ่มมุสลิมเชื้อแดงกระจายตัวอยู่ในชุมชนและมีการติดต่อสื่อสารเชื่อมโยงกันสองกลุ่ม คือกลุ่มประธานชุมชน/หัวหน้าคณะเพื่อไทย และกลุ่มหมู่บ้านเลขที่ 40 กลุ่มแรกไม่ทราบจำนวนแน่ชัด ส่วนกลุ่มที่ 2 มีสมาชิกราว 10 คน ทั้งผู้ชายและผู้หญิงได้เลี้ยกัน เหตุผลในการสนับสนุนเน้นหนักไปที่ความพอใจในนโยบายประชานิยมและนโยบายด้านสังคม และยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย ด้านท่าทีต่อพฤติกรรมในด้านลบของ พ.ต.ท.ทักษิณจะเป็นไปในทำนองที่ว่า ไม่เชื่อในเรื่องราวที่เกิดขึ้นโดยคิดว่าเป็นการใส่ร้าย และพยายามหาเหตุผลมาเข้าข้าง พ.ต.ท.ทักษิณ แต่พบว่าในกรณีการหมิ่นเหม่พระบรมเดชานุภาพนั้น สมาชิกหลายคนเห็นพ้อง



ต้องกันว่า ถ้า พ.ต.ท.ทักษิณคิดเช่นนั้นจริงก็รับไม่ได้เช่นกัน ส่วนกรณีคอร์รัปชันพวกเขาคิดว่านักการเมืองกับการโกงเป็นเรื่องธรรมดา แม้แต่กรณีเหตุการณ์ที่กระทบต่อความรู้สึกของชาติไทยมุสลิม ดังเช่น กรณีความรุนแรงที่ตากใบ จังหวัดนราธิวาส เมื่อ วันที่ 25 ตุลาคม 2547 โดยเหตุการณ์เริ่มต้นจากการที่ชาวบ้านกว่า 3,000 คน ชุมนุมที่หน้า สภ.อ.ตากใบ ขอให้ประกันตัวชาวไทยมุสลิม ชูธงรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้าน 6 คน ที่ถูกตำรวจจับ แต่การเจรจาไม่สำเร็จ รัฐสลายการชุมนุม มีผู้เสียชีวิตกว่า 100 คน ส่วนหนึ่งเพราะขาดอากาศหายใจ เนื่องจากถูกจับโยนอัดไปในรถถังเอ็มสี่ของทหาร ขณะลำเลียงผู้ถูกจับกุมไปยังค่ายอิงคยุทธบริหาร แต่ทุกคนมองว่าที่ผ่านมาแล้ว เสียไปแล้ว คิดว่าก็ต้องเดินหน้าต่อไป ส่วนคนที่เดือดร้อนรัฐบาลก็ช่วยเยียวยาไป

Star Role ของกลุ่มประธานชุมชน/หัวหน้าคณะเพื่อไทย มีการพูดคุยเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองในกลุ่มเป็นลักษณะของการแลกเปลี่ยนกันไปมา Star Role ส่วนใหญ่จะเป็นผู้หญิงในชุมชนเกาะดอน ไม่เคยผ่านประสบการณ์การต่อสู้ในกรณีการต่อต้านทางด่วน CD Road ดังเช่นผู้หญิงในชุมชนบ้านครัวตะวันตก ทำให้ความตื่นตัวทางการเมืองมีน้อยกว่าก็เป็นได้

เมื่อพิจารณาเครือข่ายการสื่อสารทางการเมืองของทั้งสองกลุ่มในช่วงเวลาการชุมนุมของแนวร่วมนปช. หลังรัฐประหาร 19 กันยายน 2549-2553 ซึ่งเริ่มต้นขึ้นหลังรัฐประหาร 19 กันยายน 2549 และยุติลงในรัฐบาลสมัคร สุนทรเวช และเริ่มใหม่อีกครั้งในรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะจนถึงมีนาคม 2553





ในมุมมองของกลุ่มมุสลิมเชื้อเหลือง ถือว่า พ.ต.ท.ทักษิณ เป็นภัยของชาติและราชบัลลังก์ ที่จะต้องถูกโค่นล้มไปตาม กัศนะอิสลาม

จะพบว่า มีสามแบบคล้ายคลึงกับชุมชนบ้านครัว ตะวันตกคือระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม ระหว่างกลุ่มต่างๆ ในชุมชน และระหว่างกลุ่มต่างๆ นอกชุมชน ส่วนช่วงเวลาการชุมนุมของแนวร่วม นปช. สำหรับชุมชนเกาะดอนนี้ นอกจากจะไปร่วมชุมนุมด้วยความสมัครใจแล้ว ส่วนหนึ่งยังเกิดจากคำสั่งระดมคนของกลุ่มนายทุนอีกด้วย

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีคุณค่าเป็นอย่างมาก เมื่อมองในแง่ของพระราชอำนาจกับเครือข่ายการสื่อสารทางการเมืองของชุมชนบ้านครัวตะวันตก เขตราชเทวี ในสายตาคนทั่วไป พรรคประชาธิปัตย์มักถูกมองว่าเป็นพันธมิตรกับกลุ่มคนเชื้อเหลืองและจะส่งผลการต่อต้าน พ.ต.ท.ทักษิณ ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งตามมาเสมอ ความขัดแย้งอย่างรุนแรงในอดีตจากการฉีกการต่อต้านทางด่วน CD Road นอกจากพรรคประชาธิปัตย์จะไม่ได้ช่วยเหลือชาวชุมชนในเรื่องนี้เท่าที่ควรแล้ว ชาวชุมชนยังพบว่า ส.ส.ชวลิต เตชะไพฑูริย์ ส.ส.สมัยนั้น สั่งกักพรรคประชาธิปัตย์ มีนามสกุลเดียวกับผู้ประมุขโครงการเวสต์เทรค เซ็นเตอร์ อันเป็นต้นเหตุแห่งปัญหาที่มาของการสร้างทางด่วน CD Road อีกด้วย ความบาดหมางที่กลายเป็นบาดแผลฝังลึกนี้ ถูกเล่าขานภายในชุมชน

เอกสารอ้างอิง

จรัส มาณตรี. (2555). เครือข่ายการสื่อสารทางการเมืองของชุมชนไทยมุสลิมในยุคการเมืองเลือกข้าง. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จากรุ่นสู่รุ่นจนมาถึงทุกวันนี้ จึงทำให้อิทธิพลของพรรคประชาธิปัตย์มิได้มีผลต่อการเข้าร่วมชุมนุมต่อต้าน พ.ต.ท.ทักษิณ แต่ประการใด

กลุ่มมุสลิมเชื้อแดงในชุมชนเกาะดอน โดยการเข้าร่วมชุมนุมกับแนวร่วม นปช. นอกจากจะเกิดขึ้นจากความนิยมศรัทธาในตัว พ.ต.ท.ทักษิณด้วยความสมัครใจแล้ว ส่วนหนึ่งในการชุมนุมครั้งสำคัญๆ ยังเกิดจากแรงหนุนนำของ “ระบบอุปถัมภ์” ของกลุ่มนายทุนที่คอยให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆ แก่กลุ่มที่เป็นพวกตนในเขตสะพานสูง รวมทั้งกลุ่มมุสลิมเชื้อแดงทั้งสองกลุ่มในชุมชนเกาะดอนมาเป็นระยะเวลายาวนาน จนกระทั่งก่อให้เกิดเป็นเส้นสายความสัมพันธ์ในเชิงอุปถัมภ์ และนำไปสู่การสร้างเครือข่ายในเขตสะพานสูง ครอบคลุมไปถึงชุมชนเกาะดอนในที่สุด

เหตุผลเบื้องหลังที่ส่งผลให้เกิดความแตกต่างระหว่างโครงสร้างเครือข่ายการสื่อสารทางการเมืองของชุมชนไทยมุสลิมทั้งสองชุมชนคือกลุ่มมุสลิมเชื้อเหลือง เกิดจากแรงผลักดันของพระราชอำนาจนำ ขณะที่ในส่วนของกลุ่มมุสลิมเชื้อแดงเกิดจากแรงหนุนนำของระบบอุปถัมภ์ของกลุ่มนายทุน เครือข่ายของ พ.ต.ท.ทักษิณ และภายใต้โครงสร้างเครือข่ายการสื่อสารทางการเมืองของชุมชนไทยมุสลิม ในอีกมิติหนึ่งนโยบายของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถสะท้อนภาพการปะทะกันระหว่างพระราชอำนาจนำกับระบบอุปถัมภ์ของเครือข่าย ภายใต้อุ้งมือของ พ.ต.ท.ทักษิณได้อีกทางหนึ่ง โดยมีชาวมุสลิมทั้งสองชุมชนเป็นภาพตัวแทนการเคลื่อนไหวทางการเมืองของแต่ละฝ่าย ■

